

for han ogsaa faar mere Anseelse blandt sine Kunder, naar han har foretaget en saadan Rejse, end naar han ikke har det. Desuden er der ogsaa andre Ting, der tale for, at det er heldigt for Folk at foretage Rejser. Ja, vi have jo saaledes i sin Tid set, at der, naar der ikke var Arbejde nok i vort lille Land, har været Noget at bestille andre Steder for unge Haandværkere, der har saaledes i de senere Aar navnlig i Hamborg, men ogsaa andre Steder i Tyskland, været Veilighed til at anbringe ikke saa faa Haandværkere, og vore Haandværksvende have for Resten, tør jeg sige, i Tyskland været ansete for dygtige, flinke og villige Arbeidere. Jeg tror, at da Forholdene i Danmark med Hensyn til Haandværksgjerning ligne dem i Tyskland, ville vi ogsaa blive prægede af de Bevægelser, der røre sig i Tyskland, de ville ogsaa faae Indflydelse paa vore Forhold her hjemme, saa at man ikke kan sige, at man vil vedtage Noget for Fremtiden, som man ikke veed, om Udviklingen vil føre med sig. Man kan kun tale om den nuværende Tid, og forsaavidt siger jeg, at Udviklingen ikke er kommen dertil, at man med Bestemthed kan sige, at nu er det rette Tidspunkt kommen til at faae indført tvungen Svendeprove, men det er i Hovedsagen vort Ønske med at faae dette Lovforslag vedtaget, at bringe det dertil, at Lærlingen kan afslutte sin Læretid med Afleggelsen af en Svendeprove. Det er kun det, vi ønske, og det er derfor, vi ville have, at han skal oplæres i den tekniske Skole, for at han kan faae saa megen Uddannelse, at han kan blive dygtig til sin Gjerning, derfor ønske vi, at han skal have en Læretid og blive paa det Sted, hvor han kan faae den bedst mulige Undervisning og tilsidst afslutte sin Læretid med en Svendeprove. Jeg er overbevist om, at den Lærling, der en Gang i Tiden er uddannet saa vidt, at han kan aflægge en Svendeprove, ogsaa vil gjøre det, og jeg er ligeledes overbevist om, at enhver dygtig Mand, der tager en Dreng i Lære, heretter vil bringe det til, at han kan aflægge Svendeprove. Hele vor Tragten gaar jo ud paa at bringe Lærlingen til at aflægge en frivillig Svendeprove, og saa er det dog et ganske ubetydeligt Forlangende, at den, der skal have en Dreng i Lære, ogsaa selv skal have aflagt en saadan Prove. Det er kun en ganske ringe Besøstning for ham, og der-

for han ikke kan bringe det til at aflægge en saadan Prove, tror jeg ikke, at man har tabt Noget ved, at han ikke kommer til at drive en selvstændig Forretning, og ikke faar Lov til at oplære unge Mennesker i sit Fag. Jeg skal derfor paa Mindretallets Vegne varmt anbefale, at vi lade 2det Punkt i § 2 blive staaende, og jeg kan paa Mindretallets Vegne ligeledes anbefale det Endringsforslag, som Mindretallet har stillet, idet det ogsaa er et Ønske, der er fremkommet fra Handelsforeningerne her i Kjøbenhavn, at de maatte komme i Betragtning i denne Bestemmelse. Det er nemlig klart, at de ogsaa maa medtages, da de ogsaa tidligere have aflagt Svendeprove, men i ethvert Fald er det dog Noget, der senere kan tages Bestemmelse om, hvorvidt det skal bibeholdes og komme ind i Lovforslaget. Jeg skal nu slutte mine Bemærkninger med at udtale, at Bibeholdelsen af Nr. 2 i § 2 er fornuftig og rigtig, og jeg er overbevist om, at dersom vi vedtage denne Lov uden at faae dette Punkt med, vil det vække meget stor Misforstaaelse blandt hele Danmarks Haandværksstand. Endringsforslaget under Nr. 12 skal jeg ikke indlade mig paa at tale om; dets Vedtagelse berør jo meget paa, om Flertallets Endringsforslag til § 2 vedtages eller ikke.

B. Solm: Jeg skal overfor Lovforslaget, saaledes som det vil komme til at se ud, dersom Udvalgets og dets Flertals Endringsforslag blive vedtagne i den foreliggende Skikkelse, tillade mig at bemærke i al Almindelighed, at selv med de Endringsforslag, jeg separat har tilladt mig at stille til Udvalgets, ser jeg ikke i dette Lovforslag noget særligt Epokegjørende paa Haandværkets Omraade. Jeg tror ikke, at man med denne Lærlingelov vil være i Stand til i nogen særlig Grad at gribe ordnende ind i vor Haandværkerstands økonomiske Tilværelse. Den berør paa og er afhængig af ganske andre Forhold end dem, en Lærlingelov kan skabe. Der har imidlertid i de senere Aar fra Haandværkernes, fra Arbejdernes, fra alle deres Side, som lide under det økonomiske Tryk i vort Samfund, gjort sig den Opfattelse gjældende, at en stor Del af det Uheldige i de løse Arbejdsforhold og i Arbejdsforholdene overhovedet hænger sammen med, at vi have altfor løse Lærlingeforhold,